

Metodika tvorby vzdělávacích programů k mistrovské zkoušce

Verze ze dne 23. 1. 2019

Metodika tvorby vzdělávacích programů k mistrovské zkoušce

Verze ze dne 23. 1. 2019

Obsah

1	Úvod	3
2	Charakteristika vzdělávání a přípravy ke složení zkoušky k získání mistrovské kvalifikace.....	4
3	Jak pracovat se standardy mistrovské kvalifikace při přípravě vzdělávacího programu.....	6
4	Zpracování vzdělávacího programu pro mistrovské kvalifikace.....	8
4.1	Postup tvorby a struktura vzdělávacího programu	8
4.2	Tvorba jednotlivých částí vzdělávacího programu	9
4.2.1	Identifikační údaje vzdělávacího programu	9
4.2.2	Charakteristika vzdělávacího programu	10
4.2.3	Rozpracování obsahu vzdělávání.....	12
4.2.4	Učební plán.....	13
5	Modularizace vzdělávání	14
5.1	Tvorba učebních modulů (předmětů)	14
5.2	Části vzdělávacího modulu	14
5.2.1	Identifikační/vstupní části vzdělávacího modulu	14
5.2.2	Jádro vzdělávacího modulu	15
5.2.3	Studijní opory	16
5.3	Šablona vzdělávacího modulu	17
6	Tvorba učebních textů.....	18

1 Úvod

Metodika tvorby vzdělávacích programů k mistrovské zkoušce slouží tvůrcům k vytvoření vzdělávacího programu pro jednotlivé obory/povolání mistrovské kvalifikace. Vzdělávací program je komplexním dokumentem, kterým se řídí vlastní výuka. Je určen především zájemcům o mistrovskou zkoušku a lektorům, kteří podle něj budou vyučovat. Lze jej také využít jako zdroj informací pro Úřad práce nebo zaměstnavatele. Část Metodické postupy výuky je určena hlavně lektorům, má doporučující a sjednocující charakter.

Tato metodika stanovuje, jakým způsobem se vzdělávací programy skládají z jednotlivých částí a vzdělávacích modulů, které přímo navazují na kvalifikační a hodnotící standard oboru/povolání mistrovské kvalifikace. Vzdělávací modul tvoří osnovu učiva buď pro jednu, nebo více kompetencí, popř. jedno, nebo více kritérií hodnotícího standardu. Tyto jednotlivé moduly/osnovy jsou sestaveny do učebního plánu pro každý obor mistrovské kvalifikace. Vzdělávací program se člení na základní části podle stanovených kompetencí hodnotícího standardu. Vzdělávací programy musí obsahovat všechny informace k realizaci vzdělávání: cíle a pojetí vzdělávání, vstupní požadavky na uchazeče, podmínky výuky, metody a formy vzdělávání, studijní literaturu, rozsah vzdělávání, způsob ukončení a evaluace vzdělávání apod.

Tak jako se vzdělávací program přímo váže na kvalifikační a hodnotící standard mistrovské kvalifikace, stejně přímo navazuje na vzdělávací program i učební text. Učební texty se vytvářejí na základě jednotlivých modulů, které tvoří osnovu učebního textu. Učební texty zahrnují potřebnou teorii, ale důraz je kladen na vzorové příklady a otázky k učivu, které slouží pro procvičování vědomostí a praktický nácvik dovedností potřebných k mistrovské zkoušce. Vzhledem k tomu, že uchazeč o mistrovskou zkoušku je odborníkem ve svém oboru, nepokrývá prezenční forma vzdělávání celý obor. Vzdělávací program se proto zaměřuje jednak na prezenční část vzdělávání, kde se účastník seznámí s klíčovými informacemi, a jednak na samostudium, které je zaměřeno zejména na odbornou část znalostí a dovedností mistra řemesla. Předpokládáme, že absolvent vzdělávacího programu, který obdrží i další studijní podporu (učební texty, doporučenou odbornou literaturu, konzultace v průběhu samostudia) je připraven ke složení mistrovské zkoušky.

2 Charakteristika vzdělávání a přípravy ke složení zkoušky k získání mistrovské kvalifikace

Vzdělávání je určeno zájemcům o složení mistrovské zkoušky a je nepovinné. Realizuje se obvykle jako kurz, kde se účastníci seznámí s obsahem vzdělání. Na kurz navazuje samostudium podpořené konzultacemi a učebními texty. Tyto učební texty obsahují jednak teoretický základ a jednak praktickou část, kterou tvoří příklady a otázky k učební látce. Účastníky jsou osoby, které již mají v dané profesi odborné dovednosti a znalosti, několik let ji vykonávají a chtějí získat certifikát „mistr řemesla“, proto základní odborné vědomosti a dovednosti již nejsou tímto vzdělávacím programem pokryty.

Cíl, obsah, rozsah a forma vzdělávání

Vzdělávací programy jsou koncipovány tak, aby vedly k získání a osvojení kompetencí stanovených **pro příslušnou mistrovskou kvalifikaci v jejím kvalifikačním standardu** a ke splnění kritérií hodnocení uvedených pro tyto kompetence v jejím **hodnotícím standardu**.

Připraví uchazeče v **šesti částech vzdělávacího programu**:

1. Všeobecné informace o MiZk a diagnostika uchazečů
2. Orientace v podnikání
3. Personální vedení
4. Finanční vedení
5. Odborné znalosti a dovednosti, které se týkají zejména specifických a zvláště složitých problémů a novinek oboru
6. Realizace modelové zakázky

Minimální rozsah (počet hodin) kurzů je dán vzdělávacím programem pro konkrétní mistrovskou kvalifikaci, v tabulce hodinových dotací (učební plán).

Forma vzdělávání: Vzdělávání se uskutečňuje všemi formami vzdělávání: prezenční formou, zejména u modulů, pro které je nezbytný nácvik dovedností a činností pod vedením kvalifikovaného lektora, dále distanční formou, kdy se účastník vzdělává sám doma (řízeným samostudiem), přichází v úvahu spíše u modulů převážně teoretického zaměření. Pro distanční formu musí být vytvořeny vhodné podmínky. Především musí vzdělavatel zajistit studijní opory a možnost průběžných konzultací účastníků s lektory prostřednictvím informačních a komunikačních technologií.

Pro účely vzdělávání k získání mistrovské zkoušky se využívá zejména **kombinované formy**, tzn. kombinace prezenční a distanční formy. Vzdělávání začíná prezenční výukou v kurzu, ve kterém lektor vysvětlí základní problematiku a stanoví úkoly pro samostudium. V průběhu samostudia účastníci využívají nabídnutých studijních opor a stanovených konzultačních hodin lektora.

Vstupní požadavky na uchazeče

Požadavky na uchazeče se řídí hodnoticím standardem pro konkrétní obor mistrovské kvalifikace.

V tabulce hodinových dotací vzdělávacího programu a v popisu jednotlivých vzdělávacích modulů jsou stanoveny také základní vstupní požadavky na zájemce o vzdělávání v kurzu. Dále zde mohou být uvedeny některé speciální požadavky, které souvisejí s danou mistrovskou kvalifikací a jsou uvedeny také v hodnoticím standardu mistrovské kvalifikace v části Pokyny k realizaci zkoušky. Jedná se nejčastěji o různá profesní osvědčení, kterými musí uchazeč o zkoušku, a tedy i o kurz, disponovat (např. řidičský nebo svářečský průkaz).

Zdravotní způsobilost uchazečů o zkoušku (popřípadě vzdělávání v kurzu) je uvedena v hodnoticím standardu a popsána u příslušných povolání v Národní soustavě povolání; <http://www.nsp.cz>.

Ukončení vzdělávání

Vzdělávací program není ukončen žádnou zkouškou, která by se započítávala do mistrovské kvalifikace.

Pokud účastník dosáhne alespoň 80% účasti ve výuce (v kurzu), obdrží Potvrzení o účasti ve vzdělávacím programu.

Východiska pro tvorbu vzdělávacího programu pro mistrovské kvalifikace

Při tvorbě vzdělávacího programu se vychází zásadně z kvalifikačního a hodnoticího standardu příslušné mistrovské kvalifikace.

Vzdělávací program k získání mistrovské kvalifikace musí být zcela v souladu s aktuálně platnými standardy této mistrovské kvalifikace.

Zohledňují se také **specifika cílové skupiny** – uchazečů o vzdělávání – jejich dosavadní vzdělání, pracovní zkušenosti a očekávání, možnosti účasti ve výuce a zejména praxi, která je její součástí.

Specifika cílové skupiny se projeví jak v organizaci výuky, tak – zejména ve vyučovacím procesu, ve volbě vzdělávacích metod a v přístupu lektorů k účastníkům kurzu.

3 Jak pracovat se standardy mistrovské kvalifikace při přípravě vzdělávacího programu

Vzdělávací program je komplexním učebním dokumentem, který vymezuje cíle, obsah, hodinovou dotaci a podmínky přípravy (vzdělávání) ke složení mistrovské zkoušky.

Mistrovská kvalifikace je vymezena dvěma standardy:

Kvalifikační standard (KS) popisuje odborné způsobilosti - kompetence (znalosti, dovednosti, činnosti a návyky), kterými se vyznačuje daná profese na mistrovské úrovni, a kvalifikační úroveň (úroveň je vyjádřena jednak podle systému Evropského rámce kvalifikací - EQF), jednak označením mistrovské kvalifikace.

Hodnoticí standard (HS) stanoví v návaznosti na kvalifikační standard požadavky na zkoušku k získání mistrovské kvalifikace: Kritéria hodnocení ověřovaných kompetencí (tzv. část A standardu), způsob ověřování (zkoušky) a hodnocení úspěšnosti, délku zkoušky, materiální podmínky zkoušky aj. (tzv. část B standardu).

Při tvorbě vzdělávacího programu pracujeme zejména s hodnoticím standardem mistrovské kvalifikace.

Vazba mezi standardem mistrovské kvalifikace a vzdělávacím programem

Standardy mistrovské kvalifikace	Vzdělávací program
KS a HS Popis odborných způsobilostí – odborných kompetencí pracovníka	Pro účely programu se z popisu způsobilostí v KS a HS odvodí: cíl vzdělávání; profil absolventa
HS – Soubor kritérií hodnocení jednotlivých odborných způsobilostí - kompetencí.	Obsah vzdělávání, vzdělávací moduly, podíl teoretické a praktické výuky
Kritéria hodnocení	Kritéria hodnocení (ad a, b, c ...) jsou v programu vyjádřeny jako výsledky vzdělávání v jednotlivých modulech
Způsob ověření stanovených kritérií <i>Např. ústně, písemně, praktickým předvedením atp.</i>	Metodické postupy výuky
HS – Pokyny k realizaci zkoušky	Upozornění uvedená v některých HS, co je třeba sledovat a hodnotit u zkoušky, nebo jakou formu bude mít zkouška, se zohlední v metodických postupech vzdělávání
Pokyny k realizaci zkoušky – speciální požadavky na uchazeče o zkoušku <i>Např. zdravotní průkaz, řidičský průkaz, osvědčení o odborné způsobilosti</i>	Tyto speciální požadavky se uvedou jako vstupní požadavky na uchazeče o vzdělávání; obvykle jsou stanoveny v tabulce hodinových dotací a u jednotlivých modulů
Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky	Nezbytné materiální podmínky pro vzdělávání
Požadavky na autorizovanou osobu	Vzdělávací program neovlivňují
Doba pro přípravu ke zkoušce a doba pro vykonání zkoušky	Vzdělávací program neovlivňují

4 Zpracování vzdělávacího programu pro mistrovské kvalifikace

4.1 Postup tvorby a struktura vzdělávacího programu

Postup tvorby vzdělávacího programu

1. Prostudujeme standardy mistrovské kvalifikace, zjistíme si požadavky na vzdělávací programy včetně minimální hodinové dotace.
2. Stanovíme vstupní požadavky na uchazeče o vzdělávací program.
3. Na základě kvalifikačního a hodnotícího standardu stanovíme:
 - a) požadavky na kompetence absolventa;
 - b) strukturu obsahu, tj. vzdělávací moduly, jejich časovou dotaci a podíl prezenční výuky, samostudia a počet hodin konzultací.
4. Rozpracujeme obsah vzdělávání vymezený HS do jednotlivých vzdělávacích modulů (zvl. výsledky vzdělávání, nezbytné učivo, postupy/metody výuky, kritéria - parametry hodnocení stanovených výsledků).
5. Popíšeme organizaci vzdělávání a materiální podmínky výuky. Výuka se zpravidla uskutečňuje v běžné učebně vybavené počítači (PC) a prezentační technikou. Výukové prostory musí splňovat požadavky na hygienu a bezpečnost výuky, odpovídat počtu účastníků a umožňovat aktivizační formy výuky. Materiální podmínky musí být v souladu s hodnotícím standardem mistrovské kvalifikace. Kromě toho se předpokládá vybavení PC s připojením na internet, dataprojektor, flipchart.

Všechny vzdělávací programy musí obsahovat alespoň **poučení v oblasti BOZP**, pokud BOZP není uvedena jako samostatná odborná způsobilost, nebo jako kritéria hodnocení v HS.

Struktura vzdělávacího programu

Vzdělávací program je komplexním dokumentem, kterým se řídí vlastní výuka. Je určen především pro zájemce o vzdělávání nebo zkoušku k získání mistrovské kvalifikace a lektorům, kteří podle něj budou vyučovat. Lze jej také využít jako zdroj informací pro státní správu, Úřad práce nebo zaměstnavatele.

Na základě zkušeností doporučujeme jeho následující základní strukturu:

1. Identifikační údaje vzdělávacího programu pro příslušnou mistrovskou kvalifikaci
2. Charakteristika vzdělávacího programu
3. Učební plán, členěný podle stanovených kompetencí
4. Moduly vzdělávacího programu

Součástí mohou být také přílohy:

1. Rozvrh hodin vzorového výukového dne
2. Prezenční listina (kontrola docházky)
3. Seznam a kvalifikace lektorů jednotlivých modulů
4. Vzor potvrzení o účasti ve vzdělávacím programu
5. Dotazník pro zjišťování zpětné vazby od účastníků vzdělávání

4.2 Tvorba jednotlivých částí vzdělávacího programu

4.2.1 Identifikační údaje vzdělávacího programu

(Příklad)

Název vzdělávacího programu	<i>Uvedeme název mistrovské kvalifikace a kód</i>
Název části vzdělávacího programu	<i>Personální vedení</i>
Platnost hodnoticího standardu, dle kterého byl program vytvořen	<i>Tj. datum uvedené na standardu Např.: Platný od 5. 11. 2018</i>
Název vzdělávací instituce	
Adresa vzdělávací instituce	
WWW vzdělávací instituce	
Kontaktní osoba	
Vstupní požadavky na uchazeče	<i>Uvádějí se heslovitě požadavky na stupeň vzdělání, popř. další (např. svářečský průkaz, platný zdravotní průkaz pro práci v potravinářství) podle hodnoticího standardu</i>
Podmínky zdravotní způsobilosti uchazeče	Podmínky zdravotní způsobilosti jsou uvedeny na www.nsp.cz
Formy výuky	Prezenční, distanční apod.
Rozsah výukyhodin (...hod. teoretická výuka, ... hod. praxe) <i>Uvedeme podle učebního plánu</i>
Způsob ukončení	Doklad o splnění vzdělávacího programu
Jména garantů odborné úrovně vzdělávacího programu	Garant kurzu:

4.2.2 Charakteristika vzdělávacího programu

V této části stručně a věcně popíšeme:

- Cíle a pojetí vzdělávacího programu
- Organizaci výuky
- Metodické postupy výuky
- Prostorové, materiální a technické zabezpečení výuky
- Postupy hodnocení vzdělávání

Ve vzdělávacích programech pro mistrovské kvalifikace obsahuje kapitola Charakteristika vzdělávacího programu také popis požadavků na odbornou a pedagogickou způsobilost lektorů (Lektorské zabezpečení výuky) a popis povinné dokumentace kurzu.

Cíle a pojetí vzdělávacího programu

Stručně popíšeme cíl programu, kterým je příprava ke zkoušce k získání mistrovské kvalifikace, a pojetí výuky, které budeme upřednostňovat (zpravidla půjde o činnostní pojetí s důrazem na osvojení kognitivních nebo motorických dovedností a praktických činností). Nezapomínáme ani na rozvoj vybraných stěžejních měkkých a obecných dovedností (viz jejich přehled u příslušných povolání v Národní soustavě povolání; <http://www.nsp.cz>, popř. i v hodnoticím standardu mistrovské kvalifikace). Např. samostatnost, efektivní komunikace, spolupráce, flexibilita, řešení problémů, výkonnost, kvalita. Uvedeme pouze ty měkké dovednosti, které jsou stěžejní a které lze vzhledem k podmínkám programu skutečně rozvíjet. Dovednosti požadované pro mistry nejsou shodné s klíčovými dovednostmi pro počáteční vzdělávání (pro žáky a studenty). Cíle a pojetí vzdělávání jsou uvedeny jako cíle vzdělavatele a lektorů – o co budou usilovat, na co se ve výuce zaměří.

Organizace výuky

Uvádíme formu výuky, zajištění a organizaci výuky (např. rozsah, místo konání) a další informace o plánovaném průběhu výuky. V případě kombinované formy vzdělávání se uvádí popis organizace a řízení vzdělávání, způsob zajištění kontaktů mezi účastníky vzdělávání a lektory, možnosti konzultace, způsob ověřování výsledků vzdělávání a získávání zpětné vazby o pokroku účastníků, přehled poskytovaných studijních opor. V kombinované formě se popíše organizace obou forem.

Do teoretické výuky je zahrnuta veškerá výuka probíhající „za lavicemi“ vzdělávacího zařízení (např. výuka na PC, a to i s aplikačním SW, procvičování účetních příkladů, práce s doklady a předpisy, simulace situací bez použití přístrojů, tvorba organizačních a jiných návrhů nebo studií, řízená diskuse apod.). Osvojování dovedností požadovaných hodnoticím standardem probíhá formou prakticky zaměřených cvičení.

Praktickou výukou se rozumí řízená vzdělávací činnost, která vede k získání a obnovení odborných praktických dovedností účastníka vzdělávání podle vzdělávacího programu. Může

se uskutečňovat ve vzdělávacím zařízení (v odborných učebnách vybavených potřebným zařízením, v dílnách, nebo v jiných podmínkách dle kvalifikace apod.).

Délka vyučovací hodiny teoretické výuky a praktických cvičení ve třídě je 45 minut.

Metodické postupy výuky

Uvede se stručný výčet metod a postupů pro teoretickou a praktickou výuku, které se budou ve výuce prioritně používat. Za základní lze označit odborný výklad, řízený rozhovor nebo řízenou diskusi, práci s informacemi, instruktáž, demonstraci (pozorování, předvedení s vysvětlováním), řešení problémů, praktický nácvik, pod odborným dohledem lektora. Nezapomínáme ani na postupy rozvíjející měkké a obecné dovednosti. **Přednáška se jako forma výuky nehodí.** Pro praktickou výuku činnostiho charakteru doporučujeme instruktáž, demonstrace a praktické činnosti. Samostudium je výukovou metodou u distančního a kombinovaného studia a klademe na něj velký důraz. Některé výukové metody vyplynou také z hodnoticího standardu, např. simulační a situační metody – řešení modelových situací, práce s informacemi, tvorba studií nebo projektů. Volba metod by měla odpovídat charakteru vzdělávacího programu (např. zastoupení praktických dovedností a teoretických znalostí), kvalifikační úrovni a podmínkám programu. Metody by měly být voleny i s ohledem na cílovou skupinu, tj. na specifika vzdělávání dospělých.

Součástí metodických postupů výuky je i popis postupů a činností uchazečů při řešení úloh, příkladů a zadání ve vzdělávacím programu ve spolupráci s konzultantem. Vymezí i rámec cílů závěrečné konzultace, která nejen shrne osvojení učiva uchazečem, ale zároveň zhodnotí jeho připravenost na zkoušku ze zadání příslušné kompetence.

Část Metodické postupy výuky je určena hlavně lektorům, má doporučující a sjednocující charakter. Není nutné uvádět dlouhý seznam různých vyučovacích metod, pro jejichž uplatnění nejsou v programu podmínky.

Prostorové, materiální a technické zabezpečení výuky

Popíšeme podmínky pro zajištění výuky. Materiální zajištění musí být v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu mistrovské kvalifikace.

U kombinované formy vzdělávání je nutné uvést také přehled studijních opor a jejich dostupnost pro účastníky. Vyučující by měli upozornit na klíčová témata, ve vzdělávacích oporách, která se váží na témata ověřovaná zkouškou z HS příslušné kompetence.

Postupy hodnocení vzdělávání

V této části popíšeme formativní hodnocení účastníků, tzn. způsob, jakým lektor bude sledovat a hodnotit účastníky a jejich pokroky v průběhu výuky, ověřovat zvládnutí požadovaných výsledků v jednotlivých modulech a vyvozovat potřebná opatření a případné změny pro to, aby byli účastníci připraveni ke zkoušce.

Pro průběžné hodnocení se doporučuje využívat zejména pozorování, řízený rozhovor, výsledky dílčích úkolů a činností, nebo samostatné práce účastníků.

Na základě zkušeností se doporučuje ukončovat průběžné vzdělávání jednotlivých modulů nebo předmětů zápočtem. Podkladem pro zápočet je aktivita a účast ve výuce a osvojení požadovaných dílčích výsledků.

Po ukončení výuky (kurzu) získají účastníci, pokud dosáhli alespoň 80% účasti **Potvrzení o účasti ve vzdělávacím programu.**

4.2.3 Rozpracování obsahu vzdělávání

Obsah vzdělávání je ve vzdělávacím programu vymezen:

- a) učebním plánem členěným na části vzdělávacího programu
- b) vzdělávacími (výukovými) moduly

Obsah vzdělávání odvodíme od odborných způsobilostí a jejich popisu (kritérií hodnocení) uvedených v hodnoticím standardu mistrovské kvalifikace.

Učební plán stanoví soubor modulů/učebních předmětů, jejich časovou dotaci, podíl teoretické výuky, samostudia a konzultací s lektorem.

Vzdělávací moduly vymezují předpokládané výsledky výuky, učivo, výukové metody a postupy, způsob a kritéria (parametry) hodnocení plánovaných výsledků a způsob ukončení modulu. Rozsah modulu je stanoven učebním plánem. Vzdělávací moduly tvoří osnovu učebních textů.

Absolvování vzdělávacího programu není součástí zkoušky k získání mistrovské kvalifikace.

4.2.4 Učební plán

Název vzdělávací instituce		Adresa vzdělávací instituce			
Název vzdělávacího programu = název mistrovské kvalifikace + kód					
1. Název části vzdělávacího programu					
Název modulu	Kód modulu	Hodinová dotace*			Způsob ukončení modulu
....		Teoretická výuka	samostudium	konzultace	
....	Zápočet
....	Zápočet
2. Název části vzdělávacího programu					
....	Zápočet
Součty		
....					Celkem

5 Modularizace vzdělávání

5.1 Tvorba učebních modulů (předmětů)

- ❖ Vzdělávání je třeba sestavit modulárně, aby si uchazeči mohli vybírat témata, která potřebují a nemuseli všichni absolvovat celý vzdělávací program. Moduly mohou být koncipovány různě:
 - "horizontálně", tj. např. pro jednotlivé kompetence nebo "shluky obsahově příbuzných kompetencí, případně i pro jinak obsahově spojená témata vedoucí ke kompetencím a kritériím hodnotícího standardu,
 - "vertikálně", tj. např. na "základní" a "pokročilý", kdy uchazeči v pokročilých modulech dostanou možnost navázat na své již osvojené znalosti a dovednosti,
 - kombinovaně.
- ❖ Každý modul musí mít jasně stanovené výsledky vzdělávání, které
 - budou směřovat k jednotlivým kritériím hodnocení v hodnotícím standardu (buď budou výsledky přímo totožné s kritérii (pokročilý modul), nebo budou tvořit mezivýsledek na cestě ke konečnému výsledku (základní modul),
 - budou v souhrnu i s ostatními moduly dávat předpoklady pro úspěšné absolvování jednotlivých částí mistrovské zkoušky (návrhů, úloh, testů, problémů a situací).
- ❖ Každý modul musí mít stanovená témata vzdělávání /obsah vzdělávání), která
 - povedou k výše zmíněným výsledkům vzdělávání příslušného modulu,
 - budou obsahově homogenní, tedy vzdělavatelná jedním lektorem určité odbornosti.
- ❖ Vzdělávací modul se skládá ze tří částí:
 - identifikační/vstupní část vzdělávacího modulu,
 - jádro vzdělávacího modulu,
 - studijní opory (doporučená literatura a jiné zdroje).

5.2 Části vzdělávacího modulu

5.2.1 Identifikační/vstupní části vzdělávacího modulu

Úkolem identifikační/vstupní části vzdělávacího modulu je informovat potenciální uživatele o tom, jakým způsobem a v jakých souvislostech je možné vzdělávací modul využít. Obsahuje vhodně strukturované identifikační údaje, které umožňují základní výběr z obsáhlejších modulových sestav:

Název mistrovské kvalifikace

Název části vzdělávacího programu

Název vzdělávacího modulu, včetně uvedení, která kritéria pokrývá

Nominální délka

- Stanovuje doporučený počet hodin potřebných pro vzdělávání – prezenční výuka, samostudium, konzultace. Počty hodin prezenční výuky a konzultací je nárokový, počet hodin samostudia je pouze orientační a závisí na jednotlivých uchazečích o zkoušku a jejich diagnostice.

Vstupní předpoklady/požadavky

- Vymezují požadované vstupní kompetence, znalosti a dovednosti, které jsou předpokladem úspěšného zvládnutí vzdělávacího modulu.

5.2.2 Jádru vzdělávacího modulu

Jádru vzdělávacího modulu je klíčovou částí vzdělávacího modulu. Obsahuje následující položky:

Stručná anotace vymezující cíle vzdělávacího modulu

- Vysvětluje obecnější záměry vzdělávacího modulu.
- Zdůvodňuje, proč má posluchač modul absolvovat, jaký význam má absolvování modulu pro získání mistrovské kvalifikace či pro jeho uplatnění v praxi.
- Je formulována v jazyce lektora, tzn., popisuje, o co má lektor při vzdělávání usilovat.

Výsledky vzdělávání

- Formulují, co má úspěšný absolvent vzdělávacího modulu po jeho ukončení znát a umět.
- Musí mít vazbu na kvalifikační a hodnotící standard.
- Musí být reálné, konkrétní, jednoznačné, hodnotitelné.
- Výsledky by měly být formulovány srozumitelně tak, aby uchazeči získali po jejich přečtení konkrétní představu, formulujeme je jako aktivní slovesa.

Obsah vzdělávacího modulu

- Je formulován jako stručná obsahová charakteristika, která zahrnuje výčet doporučených témat, jež tvoří základ pro zvládnutí stanovených cílů.
- Koresponduje s předpokládanými výsledky studia, které uvádí do širšího kontextu.
- Může i nemusí být členěn ve vztahu k jednotlivým výsledkům vzdělávání. Důležité je, aby jednotlivá témata uvnitř modulu byla obsahově konzistentní, vzdělávací jedním lektorem s určitou odborností.

Doporučené postupy (metody) výuky

- Mají doplňkový charakter a ve vazbě na stanovený obsah uvádějí takové postupy (metody) vzdělávání, u nichž je předpoklad, že povedou k dosažení předpokládaných výsledků vzdělávání. Flexibilita metod výuky (doporučených postupů) se řídí podle osobnostních typů účastníků kurzu.

5.2.3 Studijní opory

Doporučená literatura

- Měla by poskytovat podporu pro nabytí stanovených výsledků učení.
- Měla by být v souladu s obsahem vzdělávání nebo jeho významnými částmi.
- Měla by zohledňovat nejnovější poznatky a trendy v daném oboru.
- Měla by být přiměřená studijním předpokladům uchazečů.

Další studijní opory (konzultace, právní předpisy, tabulky apod.).

Důležité upozornění:

Studijní zdroje a literaturu uvádějte dle citační normy ISO 690

Příklad: ŠINDLER, Michal. Gastronomie a technologie přípravy pokrmů. Brno: Masarykova univerzita, 2015. ISBN 978-80-210-7878-9

5.3 Šablona vzdělávacího modulu

Název mistrovské kvalifikace: XXXXXXXXXXXX
Název části vzdělávacího programu: XXXXXXXXX
Název modulu: XXXXXXXXXXXXX (modul odpovídá kritériím xxx, xxx, xxx)
Rozsah výuky: Xx hodin výuky, Xx hodin samostudia, Xx hodin konzultací
Vstupní předpoklady: <ul style="list-style-type: none">– XXXXXXXX– XXXXXXXX
Stručná anotace vymežující cíle: XXXXXXXXXXXXXXXXXX
Předpokládané výsledky vzdělávání: <ul style="list-style-type: none">– XXXXXXXX– XXXXXXXX
Obsah modulu: <ul style="list-style-type: none">– XXXXXXXX– XXXXXXXX
Doporučené postupy/strategie výuky: <ul style="list-style-type: none">– XXXXXXXX– XXXXXXXX
Studijní opory: Doporučená literatura a zdroje: XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX Další studijní opory

6 Tvorba učebních textů

Tvorba učebních textů se odvíjí od vytvořeného vzdělávacího programu a jeho modulů. Hlavní zásadou je, že učební texty tvoříme pro ty části vzdělávacího programu, pro které není na trhu vhodná literatura. Vhodnost literatury spočívá nejen ve vhodném obsahu, ale i ve vhodném zpracování.

Pro mistrovské kvalifikace se zaměřujeme zejména na seznámení s novými poznatky a složité problémy oboru. Základní kompetence, které jsou obsahem příslušného učebního oboru, by měli uchazeči o mistrovskou zkoušku zvládnout samostudiem (počet hodin samostudia v učebním plánu je pouze orientační, ten si určuje každý uchazeč sám). Tato zásada se aplikuje podle charakteru oboru/povolání, ve kterém se mistrovská zkouška skládá.

Zásadním pravidlem pro tvorbu učebních textů je popsat nejnútnejší teorii a doplnit ji praktickými aplikacemi, příklady a otázkami, aby bylo dost podnětů k procvičování a pochopení učiva.

Učební texty se člení podle stanovených modulů příslušného vzdělávacího programu. Vzdělávací modul je základní stavební jednotkou učebního plánu, proto příslušný učební text musí splnit veškeré podmínky tohoto modulu. Musí respektovat ustanovení o tom, které učivo se bude probírat v kurzu a které si nastudují uchazeči doma a to buď ze zpracovaného učebního textu, nebo z jiných zdrojů. Dále musí být při tvorbě učebních textů reflektovány pokyny k doporučeným metodám/strategii výuky. To se odrazí v poměru teorie a praktických aplikací učiva.

Důležitý je i rozsah učebních textů. Platí zásada, že na jednu hodinu výuky nesmí učební text přesáhnout jeden a půl stránky textu, a to včetně příkladů, námětů na procvičování a otázek.

Důležité upozornění:

Uchazeči o mistrovskou zkoušku jsou odborníky v oboru a nejsou zvyklí studovat dlouhé texty. Více jim řekne praktický příklad, zaměřený na otázky ke zkoušce.